

S. Sayısı : 10

Devlet Havayolları Genel Müdürlüğü 1943 Bütçe yılı Kesinhesabına ait Uygunluk Bildiriminin sunulduğuna dair Sayıştay Başkanlığı tezkeresiyle Devlet Havayolları Genel Müdürlüğü 1943 yılı Kesinhesabı hakkında Kanun tasarısı ve Sayıştay Komisyonu raporu (3/385, 1/606)

Devlet Havayolları Genel Müdürlüğü 1943 yılı Kesinhesabına ait Uygunluk Bildiriminin sunulduğuna dair Sayıştay Başkanlığı tezkeresi (3/385)

T. C.

Sayıştay

Sayı : 297525, 1135

23 Mayıs 1949

Büyük Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Devlet Havayolları Genel Müdürlüğünün 1943 Bütçe yılı Kesinhesabına ait Uygunluk Bildiriminin ilişik olarak sunulduğunu en derin saygılarımla arz ederim.

Sayıştay Başkanı
S. Oran

Uygunluk Bildirimi

Anayasa ve Muhasebe Umumiye Kanunu hükümlerine uyularak bir nüshası Ulaştırma Bakanlığında Sayıştaya gönderilen Devlet Havayolları Genel Müdürlüğünün 1943 malî yılı Kesinhesabının; Sayıştayca incelenip yargılanmış olan muhasip idare hesabıyla karşılaştırılmış ve Kesinhesapta gösterilen rakamların - bağlı cetvellerdeki meşruhat göz önünde bulundurulmak üzere - kabule şayan bulunmuş olduğunu arz ederiz.

Sayıştay Başkanı	D. : 1. Başkanı	D. : 2. Başkanı	D. - 3. Başkanı	D. : 4. Başkanı	Üye
Seyfi Oran	Faik Eke	Y. Ziya Aslan	Refik Bakuy	M. Ali Apak	M. Menemencioğlu
Üye	Üye	Üye	Üye	Üye	Üye
M. İhsan Erenli	Nazmi Başak	Fahri Özbudun	A. Ali Hemen	Ali Ragıp Ögel	A. K. Arıçay
Üye	Üye	Üye	Üye	Üye V.	Savcı
Fikret Aktulga	A. Talât Dengel	Faruk Işık	Fuat Beşkardeş	Habîb Payver	Enver Arkun

Devlet Havayolları Genel Müdürlüğü 1943 yılı Kesinhesabı hakkında Kanun tasarısı (1/606)

T. C.

Başbakanlık

Muamelât Genel Müdürlüğü

Tetkik Müdürlüğü

71 - 345, 6/983

Büyük Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Devlet Havayolları Umum Müdürlüğünün 1943 Bütçe yılı Kesinhesabı hakkında Ulaştırma Ba-

kanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca 26 . IV . 1945 tarihinde Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan Kanun tasarisının gerekçe ve ilişkileriyle birlikte sunulmuş olduğunu arz ederim.

Başbakan
Ş. Saracoğlu

GEREKÇE

1. Devlet Havayolları Umum Müdürlüğünün 1943 Bütçe yılına ait tanzim ve takdim kılınmış olan Kesin hesap cetveline göre bu idare için 1943 yılı Bütçesiyle (1 317 301) lira ödenek ve 4523 sayılı Kanunla da (2 000 000) lira munzam ödenek verilmiştir.

(999 589) lira (54) kuruşluk bir ödeneğin de bu yıl Bütçe Kanununun beşinci maddesine uyularak 1942 yılından devredilmek suretiyle ödenek yekûnu (4 316 890) lira (54) kuruşa çıkarılmıştır. İlişik (A) işaretli cetvelde görüldüğü üzere bu ödeneğin (3 435 492) lira (48) kuruşu yapılan hizmetlerin karşılığı olarak ödenererek ve (881 398) lira (06) kuruş iptal edilmiştir. Tasarının 1 nci maddesinde yazılı (3 435 492) lira (48) kuruşun sureti tevziine gelince :

Lira	K.	
888 246	39	lirası meydanlarda pist, inşası, binalar, hangarlar gibi sabit tesisata,
1 857 186	20	» tayyare mubayaası ve yedek malzemesiyle diğer taşıt araçları malzemesine ve telsiz cihazlarına,
298 529	74	» İşletme için gerekli benzin ve yağ bedellerine,
60 953	10	» Harcırah, ikramiye ve kilometre uçuş paralarına,
48 694	30	» Maaş, çocuk zammı, mesken tazminatı, emekli maaşı ve tedavi masraflarına,
214 180	03	» Ücretlerle D. D. Y. Tekaüt Sandığına katılma hissesi,
44 849	36	» Kırtasiye, müteferrika, mefruşat, sıhhi malzeme ve sair idare giderlerine,
22 853	27	» da geçen yıl borçları, Cumhuriyet Merkez Bankası hissesi bilet satış komisyonu ve giyim eşyası gibi giderlere ödenmiştir.
3 435 492	48	

2. Tasarının ikinci maddesinde idarenin 1943 Bütçe yılındaki gelirin (4 391 159) lira (36) kuruş olduğu yazılıdır. Tasarıya bağlı (B) işaretli cetvelin tetkikından da anlaşılacağı üzere idare :

	Lira	K.
İşletme hasılatından	: 199 010	08
Müteferrik hasılatından	: 132 456	31
Hazineden yardım	: 3 080 000	00
Vezne mevcudu olarak	: 979 693	16

ceman 4 391 159 55 yapılmıştır.

İşletme ve müteferrik hasılat olarak tahmin olunan miktardan (94 165) lira (39) kuruş fazla tahsilât yapılmış ve Bütçe Kanununun beşinci maddesi mucibince devredilen paradan muvakkat sarfiyat bakıyesi olarak istirdat edilecek (19 896) lira (38) kuruş kalmıştır.

3. Tasarının 3 ncü maddesi imha olunacak tahsisat bakıyesinin 4 ncü ve 5 nci maddeleri de kanunun yayım tarihi ile yürütmeye memur bakanlıkları göstermektedir.

Sayıştay Komisyonu raporu

19 . XI . 1949

Sayıştay Komisyonu
Esas No. 1/606, 3/385
Karar No. 9

Yüksek Başkanlığa

Devlet Havayolları Genel Müdürlüğünün 1943 Bütçe yılı Kesinhesabı hakkında Başkanlığın 4 . V . 1945 gün ve 71 - 345/6/983 sayılı yazısıyla teklif olunan Kanun tasarısı Sayıştayın uygunluk bildirimiyile birlikte ve Sayıştay Başkanı Seyfi Oran hazır olduğu halde tetkik ve müzakere olundu.

1. Ödenek ve giderler :

1943 yılı Bütçe Kanuniyle konulan 1 317 301 lira ödeneğe, aynı kanunun 5. maddesi gereğince 1942 yılı tahsilâtiyle sarfiyatı arasındaki fark olan 999 589 lira 54 kuruşun ve 5423 sayılı Kanunla eklenen 2 000 000 liranın ilâvesiyle ödenek miktarı 4 316 890 lira 54 kuruşa yükselmiş ve Sayıştay kaydına da mutabık bulunan 3 435 492 lira 48 kuruş masraf çıktıktan sonra geri kalan 881 398 lira 06 kuruştan 861 501 lira 68 kuruşun yok edilmesi ve 19 896 lira 38 kuruşun da Bütçe Kanununun sözü edilen 5. madde gereğince 1944 yılına devri icabederken Kesinhesapta bu devir işleminin yapılmadığı ve 881 398 lira 06 kuruşun tamamının imha sütununda gösterildiği anlaşılmış ve uygunluk bildirimimin esas ittihazı uygun görülerek bağlı cetveller

ona göre düzenlenmiştir.

2. Gelirler :

Tahakkukat ve tahsilât : Uygunluk bildiriminde 4 411 055 lira 73 kuruş gösterildiği haldé Kesinhesapta 4 391 159 lira 35 kuruştur.

Fark eden 19 396 lira 38 kuruşun, mülhak Bütçe Kanununun 5 nci maddesi gereğince gelire eklenmesine Sayıştay'ca karar verildiği ve kesinhesabın daha önce düzenlenmiş bulunması hasebiyle bu karar dairesinde işlem yapılmadığı anlaşılmış ve uygunluk bildirimimin esas ittihazı uygun görülmüştür.

Yukarda arz olunan sebeplere ve kabul edilen giderler, gelirler ve ödenek miktarlarına göre değişik olarak düzenlenmiş bulunan Kanun tasarısı Kamutayın Yüksek tasvibine arz edilmek üzere sunuldu.

Sayıştay Kom. Başkanı	Sözcü	Kâtip
Sivas	Niğde	Yozgad
A. Yurdakul	F. Ecer	K. Erbek
Bolu	Gazianteb	Giresun
C. Özçağlar	Ö. A. Aksoy	A. Ulus
Kütahya		Manisa
M. İspartalıgil		İ. Ertem

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Devlet Havayolları Umum Müdürlüğü 1943 Bütçe yılı Kesinhesap Kanunu tasarısı

MADDE 1. — Devlet Havayolları Umum Müdürlüğünün 1943 bütçe yılı giderleri ilişik (A) işaretli cetvelde gösterildiği üzere (3 435 492) lira (48) kuruştur.

MADDE 2. — Adı geçen Umum Müdürlüğün bu yıl tahsilâtı (B) işaretli cetvelde yazılı olduğu üzere (4 391 159) lira (55) kuruştur.

MADDE 3. — Ödenekten yıl içinde harcanmayan ve ekli (A) işaretli cetvelde ayrı bir sütunda gösterilen (881 398) lira (06) kuruş ödenek artarı iptal edilmiştir.

MADDE 4. — Bu kanun yayım tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 5. — Bu kanun hükümlerini yürütmeye Maliye ve Ulaştırma Bakanları memurdur.

Başbakan	Adalet Bakanı
<i>Ş. Saracoğlu</i>	<i>R. Türel</i>
Millî Savunma Bakanı	İçişleri Bakanı
<i>A. R. Artunkal</i>	<i>Hilmi Uran</i>
Dışişleri B. V.	Maliye Bakanı
<i>N. E. Sumer</i>	<i>N. E. Sumer</i>
Millî Eğitim Bakanı	Bayındırlık Bakanı
<i>Yücel</i>	<i>S. Day</i>
Ekonomi Bakanı	Sa. ve So. Y. Bakanı
<i>Fuad Sirmen</i>	<i>Dr. Sadî Konuk</i>
Gümrük ve Tekel Bakanı	Tarım Bakanı
<i>Suad H. Ürgüblü</i>	<i>Ş. R. Hatipoğlu</i>
Ulaştırma Bakanı	Ticaret Bakanı
<i>A. F. Cebesoy</i>	<i>C. Ekin</i>

SAYIŞTAY KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

Devlet Havayolları Genel Müdürlüğünün 1943 Bütçe yılı Kesinhesap Kanunu tasarısı

MADDE 1. — Devlet Havayolları Genel Müdürlüğünün 1943 Bütçe yılı giderleri ilişik (A) işaretli cetvelde gösterildiği gibi 3 435 492 lira 48 kuruştur.

MADDE 2. — Adı geçen Genel Müdürlüğün aynı yıl tahsilâtı ilişik (B) işaretli cetvelde gösterildiği gibi 4 411 055 lira 73 kuruştur.

MADDE 3. — Devlet Havayolları Genel Müdürlüğüne 4401 sayılı Kanunun 5. maddesi gereğince eklenen 999 589 lira 54 kuruş ödenekten 1943 yılı içinde harcanmayan ve (A) cetvelinin ayrı bir sütununda gösterilen 19 896 lira 38 kuruş, gelir ve ödenek kaydedilmek üzere 1944 Bütçe yılına devredilmiştir.

MADDE 4. — Ödenekten yıl içinde harcanmayan ve ilişik (A) cetvelinin ayrı bir sütununda gösterilen 861 501 lira 68 kuruş yok edilmiştir.

MADDE 5. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 6. — Bu kanunu Maliye ve Ulaştırma Bakanları yürütür.

A - CETVELİ

B.	Ödeneğin çeşidi	Ödenekler		Giderler		1944 yılına devredilen ödenekler		Yokedilen ödenekler	
		Lira	K.	Lira	K.	Lira	K.	Lira	K.
1	Maaş ve 4178 sayılı Kanuna göre verilecek zamlar.	98 904		54 792	64			44 111	36
2	Tekaüt maaşlarıyla tazminat ve tedavi masrafları	46 823		6 781	87			40 041	13
3	Muvakkat tazminat	14 844		6 103	40			8 740	60
4	Müstahdemler ücreti	439 878		207 455	22			232 422	78
5	Muvakkat ve daimî memuriyet harcirahları	15 000		14 099	27			900	73
6	Yabancı memleketler harcirahiy- le memleket dâhil ve haricinde tedrisat, tatbikat ve staj mas- rafları	12 000		8 985	58			3 014	42
7	İkramiye, sigorta ve uçuş para- ları	40 001		25 609	54			14 391	46
8	İdare masrafları	78 500		44 849	36			33 650	64
9	İşletme ve tesisat masrafları	3 546 943	54	3 043 962	33	19 896	38	483 084	83
10	Geçen ve eski yıllar borçları	3 724		3 539	88			184	12
11	1715 sayılı Kanununun 8. nci mad- desi mucibince Cumhuriyet Mer- kez Bankasına verilecek itfa karşılığı	2 373		2 373					
12	4306 sayılı Kanun mucibince verilecek giyim eşyası bedeli ve masrafı	2 900		2 900					
13	Reddiyat, bilet ve tarife tab'ı masrafı ve satış komisyonu rek- lam ve propaganda memur ve yolcuların nakli ve sair masraf- ları	15 000		14 040	39			959	61
	Toplam	4 316 890	54	3 435 492	48	19 896	38	861 501	68

B - CETVELİ

B. M.	Gelirin çeşidi	Bütçede yazılı Muhammenat		Tahsilât	
		Lira	K.	Lira	K.
1	İşletme hasılatı				
1	Ankara İstasyonu bilet hasılatı	45 000		59 754	16
2	İstanbul » » »	45 000		54 364	32
3	Adana » » »	40 000		49 403	80
4	Elâzığ ve sair meydanlar	27 000		35 487	60
2	Müteferrik hasılat	80 301		132 456	31
3	Hazineden yardım [*]	3 080 000		3 080 000	
	Özel bölüm geliri	999 589	54	999 589	54
	Toplam	4 316 890	54	4 411 055	73

[*] 2 000 000 lirası 4523 sayılı Kanunla zammedilmiştir.